

EHDOLLISUUS 2024

Eeva Laukka, Paimion maaseutupalvelut, 9.4.2024

PAIMIO

Ehdollisuus ”kaikkien tukien perusta”

- Ehdollisuus tarkoittaa perusvaatimuksia, joiden noudattaminen on viljelijätukien ehtona
- Edistää kestäväää maataloutta
- Korvaa täydentävät ehdot sekä viherryttämistuen
- Ehdollisuuteen koostuu hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista ja lakisääteisistä hoitovaatimuksista
- Ei makseta erillistä korvausta
- Laiminlyönnin seuraamukset kohdistuvat kaikkiin viljelijätukiin, sekä pinta-alatukiin että eläinperusteisiin tukiin.
- Vuodesta 2025 alkaen ehdollisuuteen tulee mukaan myös ns. sosiaalinen ehdollisuus.

Ehdollisuuden sisältö

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ehdollisuuden opas 2024

Julkaisupäivä: 12. maaliskuuta 2024

- 1. Mitä on ehdollisuus?
- 2. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen
- 3. Vesien suojelu
- 4. Maaperän suojelu ja laatu
- 5. Luonnon monimuotoisuuden ja maiseman suojelu ja laatu
- 6. Käytä kasvinsuojeluaineita oikein
- 7. Huolehdi rehujen turvallisuudesta
- 8. Tuota turvallisia elintarvikkeita
- 9. Kielletyt aineet, sallitut eläinlääkkeet ja lääkityskirjanpito
- 10. Eläinten hyvinvointiin liittyvät lakisääteiset hoitovaatimukset
- 11. Sosiaalinen ehdollisuus
- 12. Ehdollisuuden valvonta
- 13. Mihin säädöksiin ehdollisuus perustuu
- Liitteet

PAIMIO

Pysyvä nurmi

Pysyvä nurmi (vuosi 2022)

Nurmivuosia 4 tai 5 (2022)

- Maa, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen
- Ala joka on ollut yli viisi vuotta ilmoitettuna nurmelle. Kuudentena vuonna ala on pysyvää nurmea → Vipupalvelu karttataso
- Pellolla nurmivuodet nollaantuvat, kun lohkolle ilmoitetaan muuta kuin nurmia kerryttävän tai ylläpitävän kasvin esim. viljan

Pysyvä nurmi

Natura 2000

- Natura-alueiden pysyvät nurmet katsotaan ”herkiksi pysyviksi nurmiksi” → säilytä ala nurmena; nurmikasvuston voi uusia vain erityisestä syystä ilman kyntöä (ilmoitus kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle)
- Säilyttämisvaatimus kaikilla tiloilla eli myös luomutiloilla
- **Vuonna 2024 kaikki nurmialat on niitettävä / sato korjattava viimeistään 15. päivänä syyskuuta.**
- Pysyvä nurmi kelpaa tuottamattomaksi alaksi
- Ehdollisuudessa ei kelpaa kasvipeitteeksi, mutta ekojärjestelmään kelpaa

Raiviot ja turvemaat

- Raivioilla tulee olla pysyvä nurmikasvustoa, eikä alaa saa kyntää, jos raivattu vuoden 2022 jälkeen
- Mikäli raivio on ollut viljelykelpoista peltoa 31.12.2022 ei koske pysyvä nurmikasvusto vaatimus
- Raiviot saa uusia suorakylvämällä tai kevennetyllä muokkauksella.
- Vaatimukset turvemaille (orgaanista ainetta väh. 40%) vuodesta 2025
 - ei saa ottaa maa-ainesta
 - turvemaata tai kasvustoa ei saa polttaa
 - ei saa kaivaa uusia avo-ojia
 - ennen 31.12.2023 peltona ollutta turvemaata saa kyntää ainoastaan kerran neljässä vuodessa.

Sängenpolttokielto

- Viljojen, tattarin, kvinoan, öljukasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sänkeä ei saa polttaa
- **Korjaamatonta kasvustoa ei saa polttaa**
- Sängen polttokielto **ei koske nurmea.**

Suojakaistat

- Jos peruslohko sijaitsee vesistön varrella, vesistön puoleiselle lohkon reunalle jätetään kasvipeitteinen, muokkaamaton vähintään 3 metriä leveä suojakaista
- Mikäli luontaista kaistaa yli 10 metriä, ei suojakaistaa vaadita
- Vipu-palvelusta voi tarkistaa lohkot, jotka sijaitsevat vesistön varrella
- Perustetaan kylvämällä monivuotisia nurmikasveja. Suojakaistan voi perustaa kylvämällä suojaviljaan.
- Ei saa käyttää lannoitteita, eikä kasvinsuojeluaineita
- Kasvinsuojeluaineiden käyttöön suojakaistalla on haettava lupa ELY-keskukselta (lomake 443)
- Kasvillisuus uusittava heti, mikäli se tuhoutuu jostain syystä
- Lohkokohtaisiin muistiinpanoihin kaikki toimenpiteet

Vipu-vesistöt

Lannoitus, nitraattidirektiivi

- Lannan käyttö ja käsittely kuten aikaisemmin nitraattidirektiivin mukaisesti
- Valumia vesiin ei saa tapahtua eikä pohjamaa tiivistyä
- Lannoitteita ei saa levittää koskaan lumipeitteiseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan
- Lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita **ei saa levittää** pellolle 1.11. -31.3 välisenä aikana → poikkeukset
- Lanta pitää mullata tai pelto kyntää vuorokauden sisällä levityksestä
- **Lanta-analyysivelvoite (viiden vuoden välein)** koskee tilaa, jolle syntyy tai/ja joka käyttää lantaa lannoitteena suoraan pellolle yli 25 kuutiota vuodessa.

Lannoitus

- **Jos lannoitat lohkon, viljavuustutkimus on pakollinen ehdollisuudessa**
 - Selvitä analyysillä maalaji ja viljavuusluokka
- **Lannoituksen tulee perustua uusimpaan käytettävissä olevaan analyysitulokseen**
 - typpilannoitus kasvin ja maalajin perusteella
 - fosforilannoitus kasvin, maan viljavuusluokan ja satotason perusteella
- **Viljavuustutkimus**
 - 5 vuoden välein, jos sinulla on ympäristösitoumus ja voit lannoittaa lohkon
 - 10 vuoden välein, jos et hae ympäristökorvausta ja lannoitat lohkon
- **Kirjanpitovaatimus lannoituksesta:** lannoitusaika, paikka, levitysmäärä (liukoinen ja kokonaistyyppi ja P) , satotaso, fosforintasaus

Fosforilannoitus

- **Typpilannoitus** ns. nitraattiasetuksen 1250/2014 mukaan; ympäristösitoumus ei enää sisällä omia typpilannoitustasoja.
- **Fosforilannoituksessa** on noudatettava uutta fosforiasetusta (tullut voimaan 17.1.2023); ympäristösitoumus ei enää sisällä omia fosforilannoitustasoja
- Huomioidaan kokonaisfosfori 100 %:sti (poikkeus lihaluujauho, tuhka, biohiili ja turkislanta)
- Kipsin ja rakennekalkin fosforia ei oteta huomioon, sillä ne pidättävät fosforia
- Satotasokorjausta voi käyttää silloin jos edeltävien 5 vuoden aikana satotaso ollut yli 5000 kg viljoilla ja 2250 kg öljykasveilla. Satotasokorjausta ei voi käyttää viljavuusluokassa arveluttavan korkea.
- Ns. karjanlantapoikkeus käytössä vielä syksyllä 2024; ei käytössä enää kasvukaudella 2025.

Vähimmäismaanpeite

- 33 % peltojen ja pysyvien kasvien yhteenlasketusta alasta on oltava kasvipeitteistä 31.10. – 15.3.
- Pysyvät nurmet eivät täytä ehtoa
- Alat ilmoitetaan syysilmoituksella Vipu-palvelussa -> **pakollinen kaikille, myös luonnonmukaisentuotannon tiloille**

Vähimmäismaanpeite: Kesannot

- Kesantojen oltava pääsääntöisesti viher- tai sänkikesantoa 30.6. - 31.8.
- Avokesanto sallittu, jos pellolla tehdään lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä tai pellolla on vaikeasti hävitettäviä rikkakasveja →perustelut lohkokirjanpitoon
- Syyskylvöjä varten kesannon saa päättää ja muokata sekä perustaa kasvuston 1.8. alkaen
- Kesantoa saa lannoittaa VAIN kun sinne kylvetään syyskasvi, ei muuten
- Kesannolla saa käyttää kasvinsuojeluaineita 1.9. alkaen
 - jos kylvetään syyskasvi, kasvinsuojeluaineita saa käyttää 1.8. alkaen

Vähimmäismaanpeite: Kesannot

- Voit pääsääntöisesti hyödyntää kesantoja taloudellisesti.
- Viherkesantoa voidaan myös laiduntaa, jos pellon pinta säilyy nurmipeitteisenä.
- **Jos ilmoitat kesannon tuottamattomaksi alaksi, et voi korjata satoa tai laiduntaa lohkoa 1.1.–31.8. välisenä aikana.**
- Jos lohkolla on toisen vuoden tai vanhempi viherkesanto, niitä tai laidunna kesanto viimeistään 15.9. Niitä myös sänki- ja avokesanto viimeistään 15.9., jos lohkolla on kasvustoa.
- **Vuodesta 2024 alkaen et voi ilmoittaa viherkesantona esimerkiksi riistakasveja kasvavaa kasvustoa.** Ilmoita riistakasveilla kylvetyt kasvustot ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasvit, riistana tai yksivuotisena kylvettynä seoskasvustona.

Viljelykierto

- Vaatimus koostuu kahdesta erilaisesta viljelykiertovaatimuksesta:
- Vaatimus koostuu kahdesta erilaisesta viljelykiertovaatimuksesta:
 - ❖ **Vuotuisessa viljelykierrossa** yksivuotisen viljelykasvin pitää vaihtua vuosittain 33% hallinnassa olevalla peltoalalla
 - ❖ **Usean vuoden viljelykierrossa** voit viljellä samaa yksivuotista viljelykasvia samalla peltoalalla enintään kolme vuotta peräkkäin
- Alkaa vuodesta 2024 koskemaan kaikkia tiloja
- **Toteutettava v. 2023** alkaen, jos ympäristösitoumuksen kerääjäkasvi -toimenpide, tällöin ensimmäinen huomioon otettava vuosi 2022
- Usean vuoden viljelykierto toteuduttava v. 2025 (**Huomioi tämä jo mahdollisia syyskasveja 2024 kylvettäessä!**)

Viljelykierto

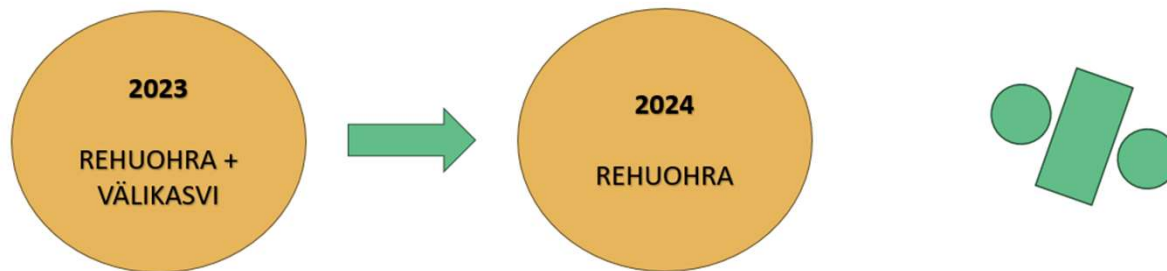
- Hakuvuonna tarkastellaan niitä hallinnassa olevia **kasvulohkoja, joilla on edellisenä vuonna viljelty yksivuotisia kasveja** → näiden kasvulohkojen alasta 33% pitää vaihtua toiseksi kasviksi.
- **Yksivuotinen viljelykierto ei koske puhdaskauran sopimustuotannossa olevaa alaa.** Puhdaskauralla tarkoitetaan gluteenitonta kauraa, jota tuotetaan keliakiaa sairastaville ihmisille.
- Puhdaskauran sopimusviljelystä on **oltava tuotantosopimus jalostavan teollisuuden kanssa. Sopimus on palautettava peltotukien hakemuksen yhteydessä maaseutuelinkeinoviranomaiselle.** Jos et palauta tuotantosopimusta, kasvi tulkitaan kauraksi ja viljelykiertoa sovelletaan.
- **Monivuotinen viljelykierto koskee puhdaskauraa viljeleviä tiloja**

Viljelykierrosta vapautuvat

- joilla yli 75 % peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantoja tai palkokasvien viljelyssä tai näiden yhdistelmänä
- joilla yli 75% tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- pienet alle 10 ha tilat (kokonaispinta-ala)
- luomutilat (luomuvalvontaan kuuluvat tilat). Jos vain osa tilan pinta-alasta on luomussa, vapautuu vain siltä osin kuin on luomussa.

Viljelykierto ja välikasvi

- Välikasvilla tarkoitetaan samana vuonna kylvettävää toissijaista kasvia, joka on eri kasvi kuin satokasvi
- Välikasvi on kylvettävä viimeistään 31.8. ja säilytettävä 31.10. päivään asti
- Välikasvin pitää muodostaa kasvusto
- **Välikasvi ilmoitetaan tukihaussa kasvulohkotiedoissa**
- Jos ilmoittaa tukihakemuksessa kasvulohkolla olevan välikasvin, ei samalle lohkolle voi valita ympäristösitoumuksen kerääjäkasvia.

Esimerkki vuotuisesta viljelykierrosta

	Lohko 1: <u>2 ha</u>	Lohko 2: <u>1 ha</u>	Lohko 3: <u>4 ha</u>	Lohko 4: <u>2 ha</u>	Lohko 5: <u>1 ha</u>	Lohko 6: <u>3 ha</u>	Lohko 7: <u>4 ha</u>
2023	Rehuohra + välikasvi kaura	Kevätvehnä	Rehunurmi	Kaura	Rehuohra	Kevätrypsi + välikasvi kaura	Kaura
2024	<u>Rehuohra</u>	<u>Syysvehnä</u>	Kevätvehnä	<u>Rehunurmi</u>	Rehuohra + välikasvi kaura	<u>Kevätrypsi</u>	Kaura
Viljelykierto	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → reuohra)	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut	☐ 2023-2024 Viljelykierto-vaatimus ei koske nurmia	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut	☒ 2023-2024 sama kasvi (reuhohra)	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → kevätrypsi)	☒ 2023-2024 sama kasvi (kaura)

Yksivuotisia viljelykasveja vuonna 2023: 13 ha (muut paitsi lohko 3) → Tästä pinta-alasta 33 % vaihduttava vuodeksi 2024.

Kasvi vaihtunut vuonna 2024: 8 ha → $8 \text{ ha} / 13 \text{ ha} * 100 = 61,5 \%$

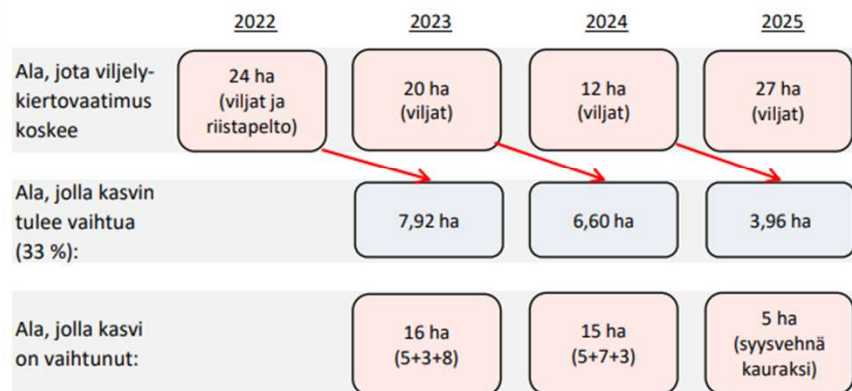
Viljelykierto

- Vipu-palveluun muodostetaan vuonna 2024 yksivuotisten viljelykasvien taso vuodelta 2023, johon mukaan tulevat yksivuotiset pääkasvit tai välikasvi, jos se on ilmoitettu.
- **HUOM! PELTOJEN HALLINNAN VAIHTUMINEN TILALTA TOISELLE EI VAIKUTA VAATIMUKSEEN**
- Viljelykiertovaatimus **EI** koske seuraavia kasveja:
 - heinä- ja nurmirehukasveja,
 - monivuotisia kasveja,
 - kesantoja,
 - perunaa,
 - sokerijuurikasta,
 - keräkaalia,
 - sipulia,
 - puna- ja keltajuurikasta eikä porkkanaapuhdaskaura vuodesta 2024 (edellyttää tuotantosopimuksen, liitteenä VIPU:n)

Perus-lohkon pinta-ala	Kasvulohkot 2022	Kasvulohkot 2023	Kasvulohkot 2024	Kasvulohkot 2025	Monivuotisen viljelykiertovaatimuksen tähtyminen
2 ha	Tärkkelysperuna	Tärkkelysperuna	Viherkesanto	Kevätvehnä	Ei viljelykiertovaatimusta 2022-2024 (peruna ja kesanto)
5 ha	Monimuotoisuus-kasvit, riista	Kaura	Porkkana	Kaura	Viljelykiertovaatimus toteutuu kasvi vaihtunut joka vuosi
1 ha	Rehuohra	Rehuohra	Rehuohra + kerääjäkasvi	Rehuohra + välikasvi	Viljelykiertovaatimus ei toteudu ohraa 4 v. (kerääjäkasvi ei täytä viljelykiertovaatimusta)
7 ha	Kaura	Kaura + välikasvi (syysvehnä) 7 ha	Kaura 2 ha Syysvehnä 5 ha	Kaura	Viljelykiertovaatimus toteutuu kauraa 2 v. + 2 v. (välikasvi vuosien 2023 ja 2024 välissä)
4 ha	Rehunurmi	Kaura	Kaura	Kaura + välikasvi	Viljelykiertovaatimus toteutuu kauraa 3 v. 2023-2025
3 ha	Syysruis	Kaura	Luonnonhoito-nurmi	Luonnonhoito-nurmi	Viljelykiertovaatimus toteutuu yksivuotinen kasvi vaihtunut 2022-2023, nurmella ei
8 ha	Kaura	Sokerijuurikas	Sokerijuurikas	Kaura	Viljelykiertovaatimus toteutuu kaura 1 v., sokerijuurikkaalla ei viljelykiertovaatimusta
Yht. 30 ha					

Esimerkki monivuotisesta viljelykierron

Samalla vuotuinen viljelykiertovaatimus täyttyy vuosina 2023-2025

Tuottamattomat alat (4%)

- Tuottamattoman alan vähintään 4 % vaatimus tilan peltoalasta Varsinais-Suomen ja Uudenmaan tiloilla
- Koskee myös luonnonmukaista tuotantoa harjoittavia tiloja
- Voi ilmoittaa kesantona, typensitojakasveja, välikasveja
- Välikasvien ja typpeä sitovien kasvien viljelyssä ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita, satoa saa korjata
- Tuottamattoman alan kesannolta ei saa korjata satoa vuonna 2024. Lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on kielletty ajalla 1.1.-31.8.
- Syyskasveja kylvettäessä voi viljelytoimenpiteet aloittaa jo 1.8. lukien
- ***Muista ruksia tarvittava määrä tuottamatonta alaa!! Huom! Tuottamatonta alaa ei voi enää lisätä tukihaun jälkeen muutosvaiheessa!!***

Tuottamattomat alat

- Tuottamattoman alan vaatimus ei koske tiloja
 - joilla on yli 75 % peltoalasta heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantoja tai palkokasvien viljelyksessä
 - joilla on yli 75 % tukikelpoisesta maatalousmaasta pysyvää nurmea tai sitä käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotantoon
 - joilla on peltoa enintään 10 hehtaaria

Maisemapiirteet, puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana, haitallisten vieraslajien torjunta

- Puiden leikkauskielto
 - maatalousmaalla olevia puita ei saa kaataa eikä leikata 1.5-31.7
- Hukkakauran ja jättiputken torjunta vieraslajien!!!
 - molempien torjunta kuten ennenkin, lakisäätteistä toimintaa

Kasvinsuojelu

- Tilalla saa käyttää vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita ja käytössä noudatettava myyntipäällyksmerkintöjä
- Käsittely ja varastointi kuten ennenkin asianmukaisesti
- Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet testattu 3 vuoden välein.
- Kasvinsuojelututkinto oltava (voimassa 5 vuotta)
- Pidä kirjaa kasvinsuojeluaineiden käytöstä.